

Mitä yhteistä on Vaasalla ja Viipurilla?

Vanha Hansa-kaupunki Viipuri oli talvisodan alkaessa v. 1939 Suomen toiseksi suurin kaupunki. Asukkaita Viipurissa oli 30-luvun lopussa noin 86000 henkilöä. Kultaisella 30-luvulla Viipuri oli monikulttuurinen kaupunki, jossa puhuttiin useaa eri kieltä ja harjoitettiin eri uskontoja. Viipuria pidettiin silloisen Suomen kansainvälisempänä kaupunkina. Kieliä Viipurissa olivat mm. suomen, venäjän, ruotsin ja saksan kielet. Suomea kotikielenä puhui viipurilaisista n. 90 %, ruotsin kieltä puhuvia oli v. 1939 Viipurin kaupungissa 3,2 %, venäjää puhui 5,6 % ja saksaa 1,2 %. Viipurissa oli myös ”oma kieli”, edellä mainittujen kielten sekakieli, jota kutsuttiin rootelsiksi. Kansainvälisyydessä ja monikulttuurisuudessaan nyky-Vaasa ja 30-luvun Viipuri muistuttavat paljon toisiaan.

Talvisodan seurauksena Vaasan saapui Viipurista huomattava määrä Viipurin VR:n konepajan työntekijöitä, jotka sijoittuivat töihin Vaasan nyt jo toimintansa lopettaneelle VR:n konepajalle. Nämä Vaasaan saapuneet viipurilaiset olivat perustamassa Vaasan Karjalaseuraa lokakuussa 1940. Seura on yksi maamme vanhempia Karjala-seuroja ja toimii edelleen aktiivisesti

Yksi kaukaa haettu yhteys Vaasan ja Viipurin välillä on, että kummankin kaupungin perustivat ruotsalaiset. Viipurin on perustanut Torkkeli Knuutinpoika v.1293 ja Vaasan Kaarle IX vuonna 1606.

Kuningas Kustaa Vaasa vieraili v.1547 Viipurissa, ja tuolloin hän aloitti yhden Viipurin puolustustornin rakentamistyöt. Torni oli osa keskiaikaista kaupunkimuuria. Pääosa kaupunkimuurista hävitettiin 1860-luvulla, mutta osia siitä on edelleenkin nähtävissä Viipurissa. Kustaa Vaasan perustama torni tunnettiin nimellä Viipurin Pyörä torni, ja se seisoo yhä aikaa uhmaten keskellä Viipurin toria.

Viipurissa oli Vaasa-sali

Pyöreän tornin vapauduttua sotilaallisesta käytöstä sitä käytettiin muun muassa varastona. Vuonna 1923 pyöreästä tornista tehtiin arkkitehti Uuno Ullbergin piirustusten mukaan ja useiden tunnettujen viipurilaisten taiteilijoiden yhteistyönä kahvila-ravintola. Niin oli keskiaikaisesta puolustustornista tullut lähes Viipurin linnan veroinen historiallinen nähtävyys.

Vaikka tornin vanhat muurit olivat entisellään, oli torni sisältä muuttunut ja rakennettu uuden ajan tarkoituksiperiä varten. Tornissa on kolme kerrosta. Ensimmäisessä kerroksessa sijaitivat keittiö ja huoltotilat, toisessa kerroksessa sijaitivat kirjasto ja kerhohuoneet ja kolmannessa kerroksessa oli Vaasa-sali kahvila- ja ruokailutiloihin.

Vaasa-salin rapatut seinät oli taiteilija Toivo Viksted koristanut historiallisia tapahtumia esittäville kuvilla. Viipurin Pyöreän tornin kattorakenteista löytyy tänäkin päivänä Vaasa-suvun lyhde. Sama lyhde löytyy Vaasan kaupungin vaakunasta.

Vaasan kaupungin toiminnassa on ollut mukana viipurilaisjuurisista sekä luottamushenkilöinä, että virkamiehinä. Useimmat lukijat muistanevat muutamien vuosien takaa Vaasan kaupungin kehitysjohtaja Heikki Koskisen joka toimi myös kansanedustajan vv. 1995-1998 ja Ilmari Heinosen joka toimi apulaiskaupunginjohtajana vuosina 1997-2000. Koskisen ja Heinosen sukujuuret olivat Viipurissa. Lisätietoja Viipurista saa Internet-sivuilta: www.luovutettukarjala.fi

Kuvia Viipurista löytyy Internet-osoitteesta: <http://www.luovutettukarjala.fi/pitajat/viipuri/viipurikuvina.htm>

Kirjoittaja on vaasalainen kaupunginvaltuutettu Seppo Rapo, jonka sukujuuret ovat luovutetussa Karjalassa. Kirjoittaja on Vaasan Karjalaseuran jäsen ja kuuluu lisäksi Viipurissa v. 1891 perustettuun Viipurin teollisuuden- ja liikkeenharjoittajien seura Pamaukseen. Pamaus-seuran nykyinen kotipaikka on Helsinki ja seuralla on noin 600 jäsentä ympäri Suomea. Seura kokoontuu säännöllisesti kuukausikokouksiin keskustelemaan ja kuulemaan esitelmiä ajankohtaisista aiheista. Keväällä 2005 Pamaus-seuran kuukausikokouksen esitelmöitsijänä oli pääministeri Matti Vanhanen.

Kirjoitus on julkaistu Vaasan Myötätuuli ry:n kustantamassa lehdessä VAASAN MYÖTÄTUULI. Lehti jaettiin kaikkiin vaasalaisiin talouksiin 12. toukokuuta v. 2006.